

Poca aigua per a molta gent

Només falta un mes per tancar l'any hidrològic i la Marina Baixa encara espera la pluja. A alguns pobles de la comarca alacantina no hi ha aigua durant la nit a causa de les restriccions. Tanmateix, l'allau de turistes ni tan sols ha notat l'escassetat.

"L'escassa pluja caiguda a la nostra terra està duent-nos a esgotar els recursos hídrics de què disposem, en una època que s'allarga per més temps del desitjat per tots."

"Açò fa necessari que totes les administracions prenguen mesures, per tal d'aconseguir un millor i més racional ús de l'aigua, i també per aconseguir estalviar tant com siga possible. És per això que he disposat el següent:

"—Des de les 22.00 fins a les 7.00 hores, diàriament, s'efectuarà una reducció de la pressió del servei d'aigua a tota la població."

El ban va ser signat per l'alcalde de la Vila Joiosa, Joan Segovia Esquerdo, el 10 de juny passat. Ara, quan agost ja s'ha acabat, les restriccions continuen i continuaran fins que no ploja. És una mesura sense precedents a la Vila. En els mesos de febrer i març l'aigua no es va tallar sinó que es va reduir la pressió. No és un cas aïllat: a l'Alfàs l'alcalde va signar una ordre semblant a l'anterior una miqueta abans, el 31 de maig. En aquesta població de la Marina Baixa els retalls duren dotze hores, de les set de la vesperada fins a les set del matí. Al regidor d'Aigües, Antoni Devesa, no li agrada gens la situació, "Malament, malament. La gent el que desitjaria és poder obrir l'aixeta i trobar aigua. Però què podem fer? Tant de bo ploja aviat!". Tant de bo.

Racionament d'aigua a la capital del turisme. Des de fa un any que per les canonades de Be-

nidorm només corre l'aire entre les dotze de la nit i les set del matí; al mes d'agost es van allargar una hora més a causa de l'allau de turistes que va rebre el municipi. Amb els mateixos recursos hídrics que en temporada baixa —menys de 750.000 metres cúbics— s'ha hagut de subministrar aigua al triple de població. La política de restriccions estableix el consum diari entre 38.000 i 42.000 metres cú-

Entre les deu de la nit i les sis del matí només corre aire per les canonades de Benidorm. No és un cas aïllat.

bics. Amb l'aglomeració turística se'n van arribar a utilitzar 50.000.

Hi ha gent que es planteja canviar el model turístic existent. Si no hi ha recursos suficients per als residents habituals, què passarà quan en siguin més? La situació s'ha salvat enguany gràcies a les limitacions, però i l'any que ve? Als sectors que es beneficien del turisme els afectaria negativament que els estiuers notaren les restriccions.

Encara hi ha més: a Callosa d'en Sarrià i a Altea els agricultors re-

ben menys cabal a l'hora de regar i a Calp ni tan sols això, el rec està totalment prohibit.

La majoria d'aquestes poblacions s'abasteixen dels pantans d'Amadorio i Guadalest. El primer podria emmagatzemar fins a 16 hectòmetres cúbics, però només en té 0,77, és a dir, un 4,41% de la capacitat total. La seua és la realitat més crítica de tota la conca hidrogràfica del Xúquer. El segon conté 1,66 hectòmetres cúbics i podria tenir-ne fins a 13,4, una xifra que representa el 12,39% de la cabuda total. És una situació molt diferent de la que presenten els pantans de la meitat nord del País Valencià en alguns dels quals les reserves s'han multiplicat per cinc gràcies a l'aigua caiguda enguany.

Als embassaments de la conca del Xúquer hi ha 574 milions de metres cúbics guardats, un 18% del total. La Marina Baixa és el cas més alarmant. Tampoc no es troba en les millors condicions el pantà de Crevillent: amb tan sols 0,40 hectòmetres cúbics està a un 3% del seu contingut. El de la Pedrera, a Oriola, ple un 26%, és el que més aigua té de tota la conca del Segura on hi ha aquests dos pantans. El vertader problema és que fa massa temps que no plou.

La causa de tot és una sequera que va començar el 1994, la més dura dels darrers cinquanta anys. A la de l'estiu passat es va afegir l'anomenada sequera d'hivern, que va deixar els embassaments de la vall del Xúquer al 13% de la capacitat total, la meitat del volum de l'any anterior.

La sequera és un component tradicional de la climatologia del País Valencià, una característica intrínseca a l'oratge mediterrani. Tanmateix, la del 1994 va ser excepcional, fins i tot algunes espècies pròpies i naturals de la zona sud del país com la carrasca van arribar a perdre fulla. Dos anys després Alacant encara en pateix les conseqüències. Juntament amb Múrcia és l'única zona de l'estat espanyol que no ha superat la mancança d'aigua. L'1 d'octubre es tancarà l'any hidrològic i el balanç tornarà a ser negatiu, amb un dèficit de 130 litres per metre quadrat. Les xifres alarmen: segons dades de l'observatori de la Universitat d'Alacant aquest any ha plogut un 40% menys de la mitjana calculada per a la província. Tot i això Juan Manuel Aragonés, president de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer, pensa que la temporada de rec s'acabarà molt justa però amb tranquil·litat, dins dels objectius programats.

I si no plou, què? Hi ha solucions que ja es van començar a aplicar l'any passat: la Conselleria d'Agricultura de la Generalitat valenciana va posar en marxa un pla de modernització del regadiu, i la Confederació Hidrogràfica del Xúquer, un altre per tal de millorar les infraestructures hidràuliques. Els objectius són sempre els mateixos, optimitzar els recursos hídrics i aconseguir que el regadiu utilitze únicament la quantitat d'aigua que necessita. Entre les mesures més importants hi ha la

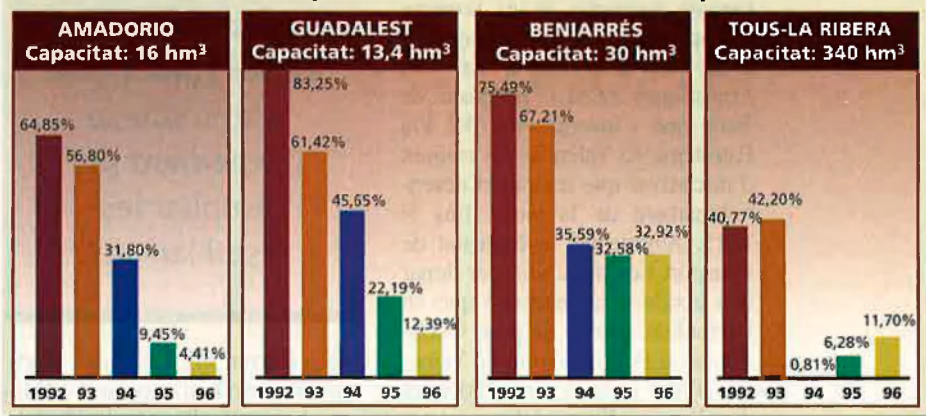
reutilització d'aigües urbanes depurades per a regar i la revisió i condicionament de la xarxa de distribució de l'aigua. El transvasament sembla de vegades la paraula màgica, la solució més reclamada. Enguany la Confederació del Segura ha concedit tres recs al Baix Segura, un total de 65 hectòmetres cúbics. Octubre serà el mes clau per a Benidorm, si en aquell moment encara no ha plo-

la primera gota d'aigua l'Institut Nacional de Meteorologia (INM) i el servei de Protecció Civil han activat el pla de previsió meteorològica a l'àrea mediterrània. És Previmet 96, que ha dividit en vint-i-dues demarcacions la zona compresa entre Catalunya i Andalusia. Les primeres notícies van ser de pluja, però torrencial. No és segur que la sequera acabe gràcies a pluges desmesurades i violentes,

Aquest any, a Alacant, ha plogut un 40% menys de la mitjana calculada per a la província. L'escassetat d'aigua als pantans obliga a pensar en la solució del transvasament.

ROSANNA PUCHADES

Estat dels pantans de la conca del Xúquer

gut, el riu Taibilla cedirà una xicoteta part del cabal a l'Amadorio.

Quan l'aigua escasseja no es pot anar amb miraments. Tanmateix les restriccions no sempre es fan seguint un ordre de prioritats; es retalla l'ús humà però no el lúdic, disminueix l'ús agrícola però molts camps de golf continuen regant-se amb normalitat, i alguns dels pobles més afectats han passat les festes sense escatimar ni una gota d'un bé que s'ha convertit en el més preat.

Mentre molta gent encara espera

però tampoc no s'ha de descartar aquesta possibilitat. Els experts matisen que no seria la primera vegada i que en els darrers temps s'ha pogut comprovar l'existència d'una gota freda cada set anys. Només faltaria això, massa aigua després de tanta sequera. A Raimon no li faltava raó quan cantava: "Al meu país la pluja no sap ploure: o plou poc o plou massa; si plou poc és la sequera, si plou massa, la catàstrofe".

Caterina Úbeda